

Sverige - byggt på skog, järn och tillit

Jan Torége

E-post: jan.torege@skr.se

Mobil: 070-359 18 60

Blogg: www.socialtkapital.nu

Varför blev jag intresserad?

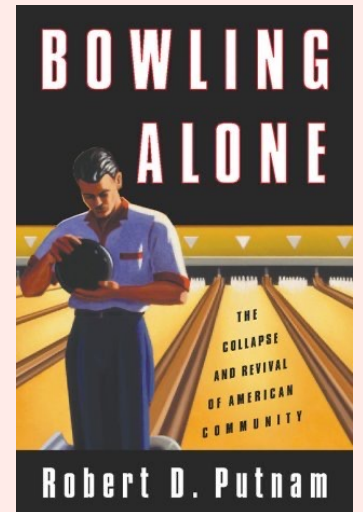
Tre böcker om socialt kapital

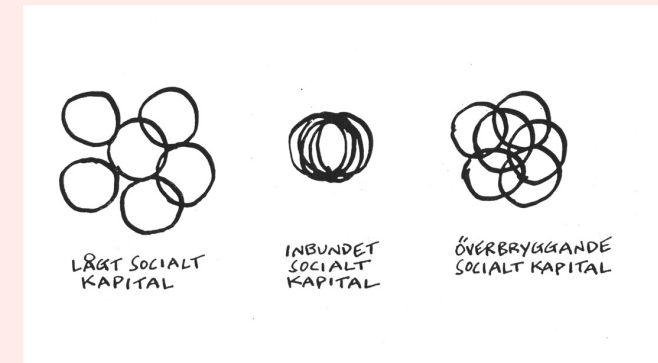

Vad är socialt kapital?

Socialt kapital = mellanmännskliga resurser

“Tillit, nätverk och normer som underlättar och effektiviserar samverkan och handling”

Inbundet eller överbryggande socialt kapital

Inbundet socialt kapital = tillit till människor man känner eller identifierar sig med

Överbryggande socialt kapital = generell tillit till människor oavsett deras bakgrund eller identitet.

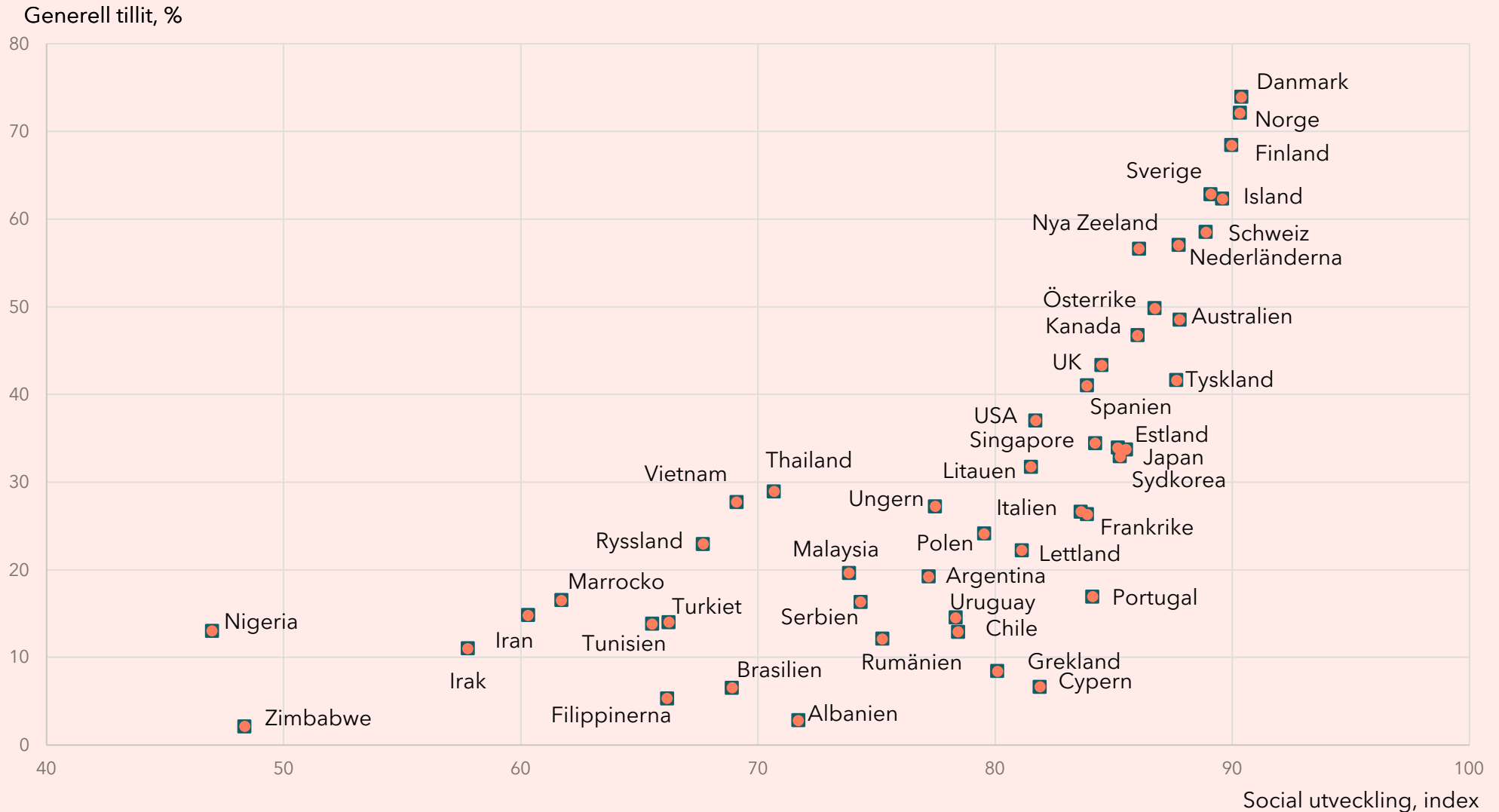
Varför är socialt kapital viktigt?

Ett land kan uppnå välbstånd på fyra olika sätt:

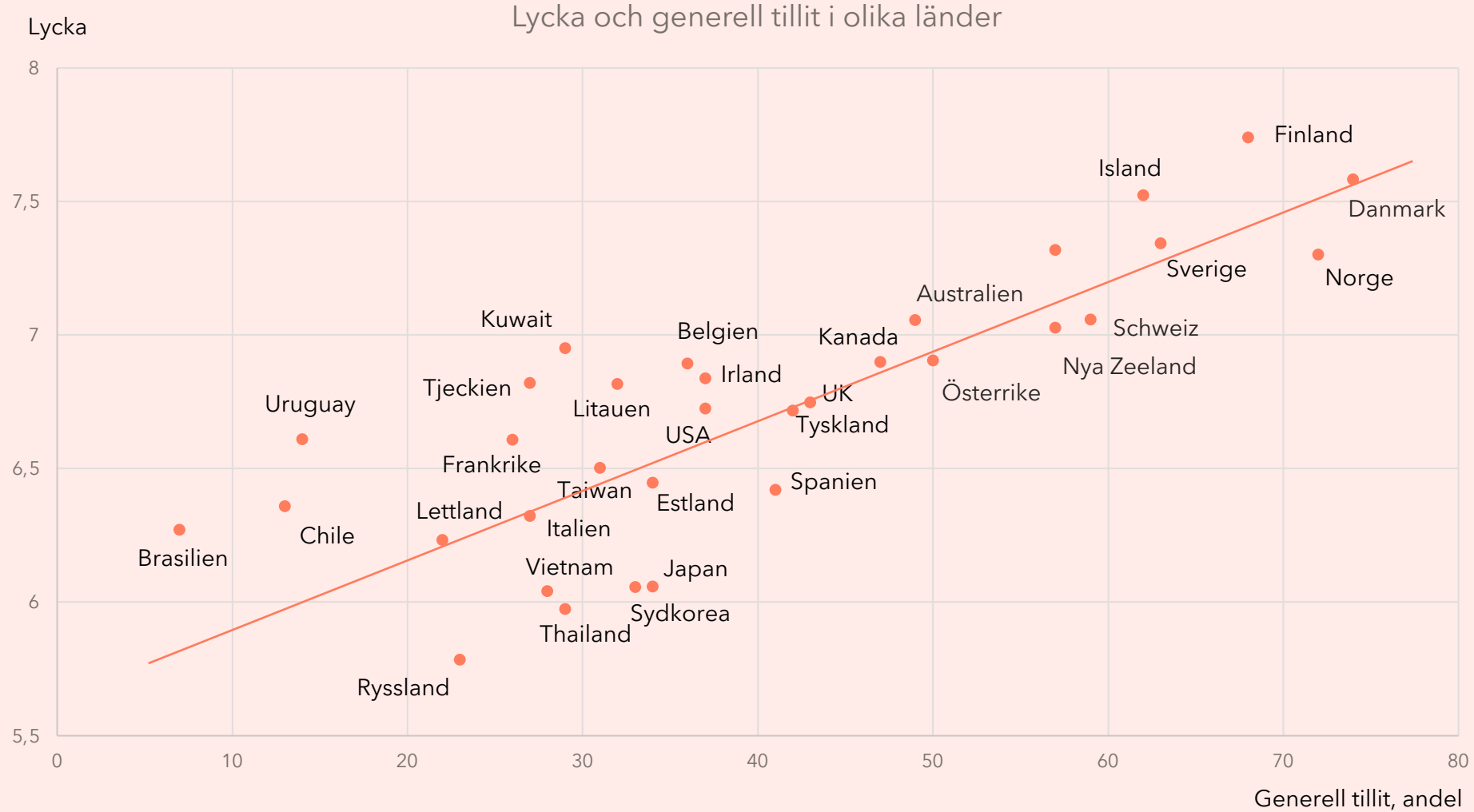
- **Naturkapital**
- **Fysiskt kapital**
- **Humankapital**
- **Socialt kapital**

“Ett övergripande socialt kapital är en resurs som forskare menar har en avgörande inverkan på såväl människors trygghet, hälsa och välmående som på länders effektivitet, ekonomi och utveckling.”

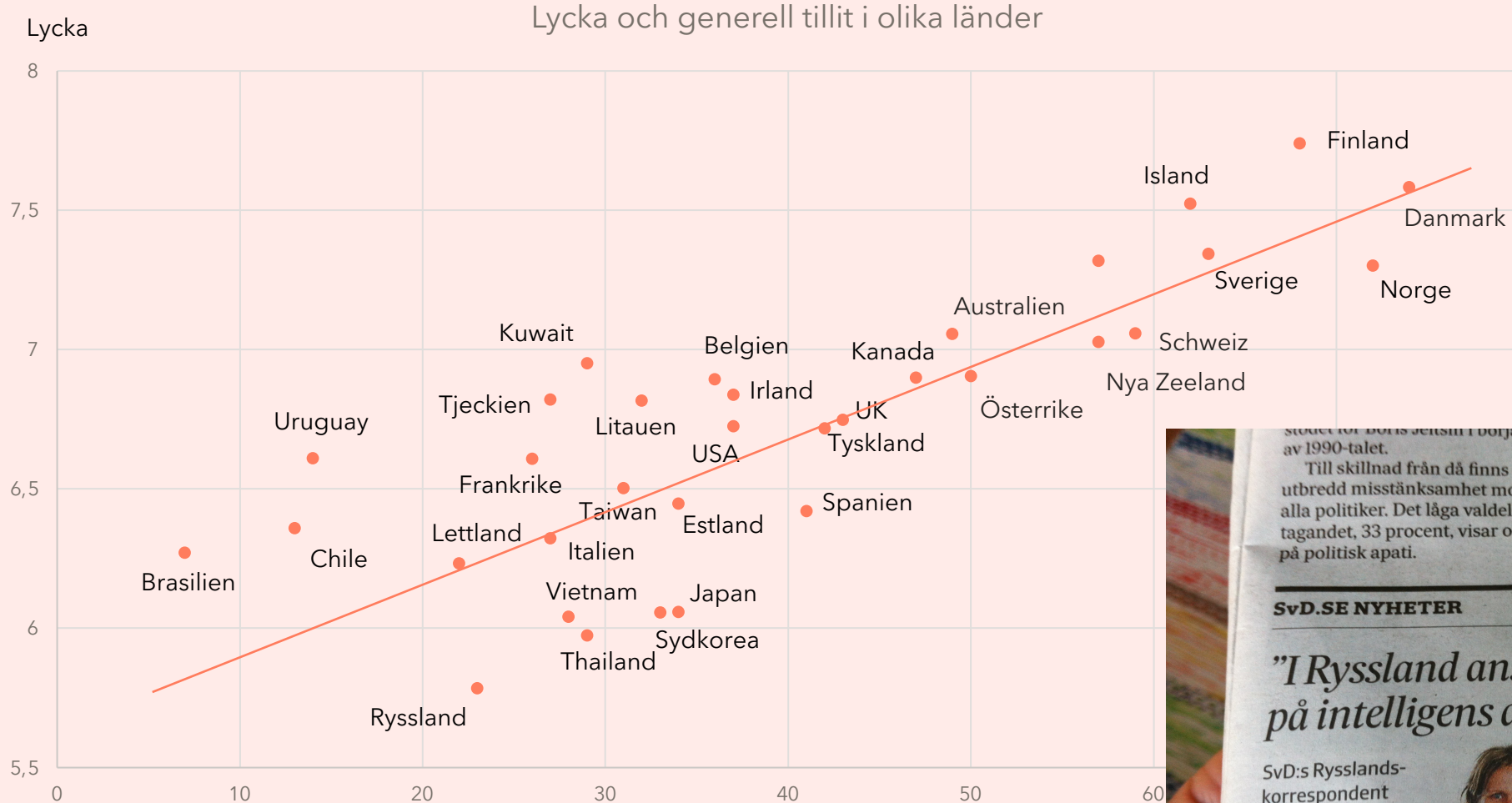
Generell tillit 2022 och Social utveckling (SPI) 2023

Generell tillit 2022 och Lycka 2021-2023

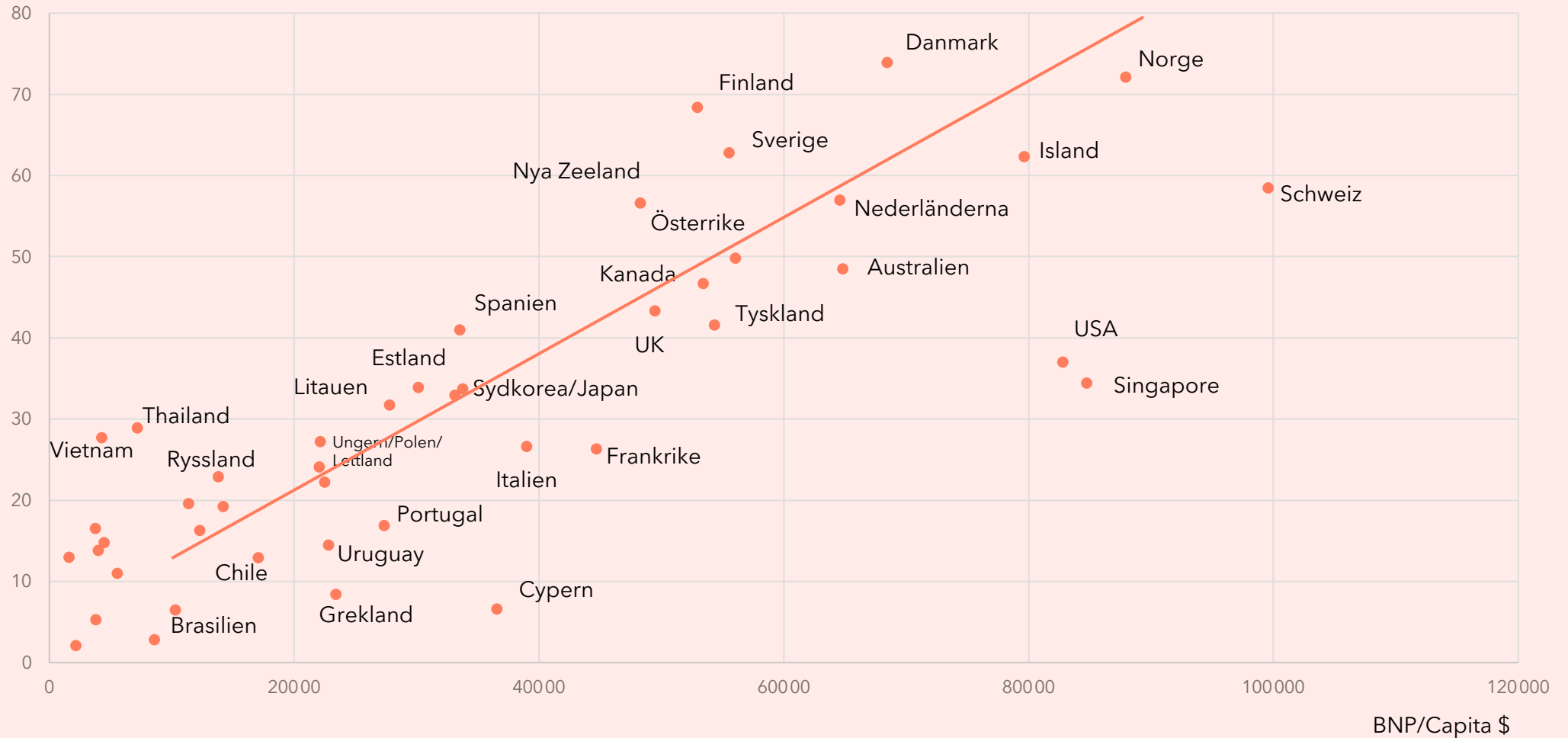

Generell tillit 2022 och Lycka 2021-2023

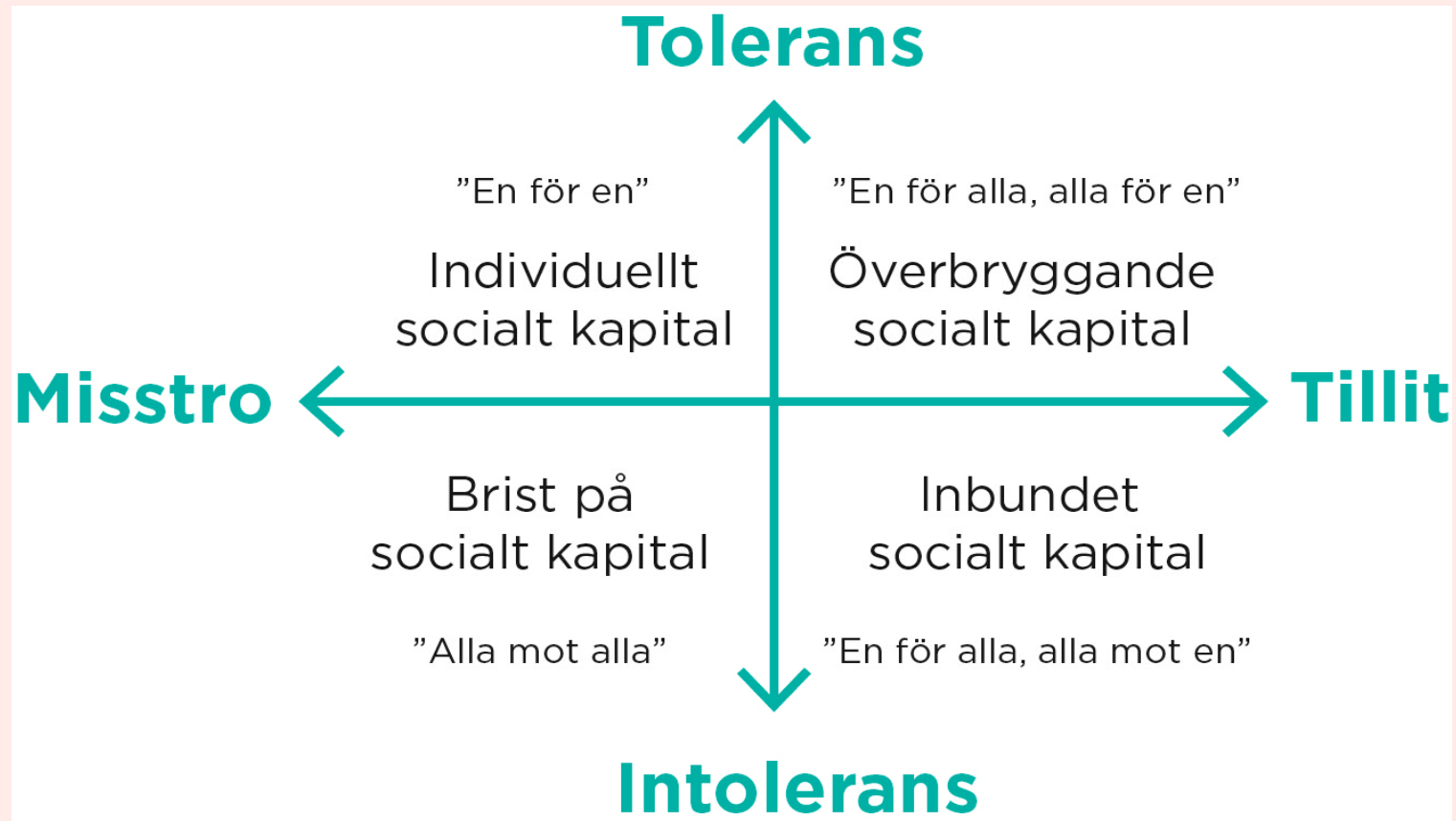
Generell tillit, andel %

Generell tillit 2022 och BNP/capita 2024

Källor: World Values Survey 2022 och World Development indicators 2023

Fyra dimensioner av tillit och tolerans

Hur har socialt kapital skapats historiskt?

Grunderna för det sociala kapitalets utveckling i Europa

- Katolska kyrkan införde tidigt arvsregler som motverkade klaner och stärkte kvinnornas roll
- Pesten slog sönder kvarvarande klanstrukturer i Västeuropa
- Tidig maktdelning mellan stat och religion
- Magna Charta, tryckkonsten och upplysningstiden
- Vetenskapens framväxt, fortsatt maktdelning
- Hädelse och kreativt tänkande blev svårare att förbjuda, fritänkare sökte sig till de mest toleranta städerna i Europa som blomstrade
- Industrialiseringen gjorde att människor fick det bättre, välståndet ökade
- Grunderna för demokrati spred sig; rätt till utbildning, likhet inför lag, äganderätt, rättssäkerhet, meritokrati, allmän rösträtt etc.

Sociala kapitalets historia Sverige

- Förhållandevis fria bönder med demokratiska rättigheter
- Axel Oxenstierna skapade en för tiden effektiv statsförvaltning
- Översättning av bibeln till svenska, husförhör och en tidig hög läsförmåga
- Förhållandevis jämställda par gifter sig av kärlek, inte för att binda samman klaner/storfamiljer
- Skiftesreform, industrialisering, folkskolan och järnvägen
- Johan August Gripenstedt, liberala o frihetliga reformer som stärkte likabehandling o meritokrati, skapade bättre fungerande institutioner samt motverkade korruption
- Folkrörelsernas framväxt och skötsamhetsideal
- Socialdemokraternas folkhem som på 1930-talet lyckades balansera de tre stora politiska ideologierna; socialism, liberalism och konservatism
- Saltsjöbadsavtalen som skapade fred och förtroende mellan arbetsgivare och arbetstagare
- Ingenjörstänk, rationalitet o modernitet, vilket bidraget till tolerans och öppenhet inför förändring

Vad är viktigast?

De tre viktigaste faktorerna på en övergripande nivå

- 1) Långvarigt stabila, rättvisa och rättssäkra samhällsinstitutioner (frihet från korruption och nepotism)
- 2) En hög och likvärdig utbildning för alla
- 3) Samhällets förmåga att kombinera en hög grad av jämlikhet med individens frihet

Tilliten och det sociala kapitalet påverkas också av:

- Vad vi förmedlar till våra barn
- Vad samhället förmedlar till sina medborgare
- Antalet mötesplatser för människor
- Antalet "gränsgångare" i samhället

**Vad kan ni i era arbeten och
på era arbetsplatser göra
för att stärka tilliten och det
sociala kapitalet?**

**"Om allt hopp är ute, är det synd
att sitta inne"**

Jan Torége

Tack för er uppmärksamhet!

Jan Torége

E-post: jan.torege@skr.se

Mobil: 070-359 18 60

Blogg: www.socialtkapital.nu

DELA MED DIG!

KI 16 - Återsamling utanför Visionen

Hitta någon/några som var på en annan studiecirkel än dig

Vad tar du med dig?

Hur kan du använda det i ditt arbete?

Socialt kapital 2017 och påverkan av brottslighet/otrygghet 2023

